

8   Vertraagde tijd

Het was nog te vroeg, maar ja, Martijn en ik wilden wel een mooie plek hebben. Dus besloten we op de stoep van Konditorei Kandler op het Thomaskirchhof in Leipzig nog een kop koffie te nemen. Daar hadden we een mooi zicht op de zijingang van de Thomaskirche. Zo konden we als dat nodig was meteen aanschuiven in de rij.

Op die vrijdagmiddag zou om vijf uur het Thomanerchor (in matrozenpakjes!) optreden, “in der liturgischen Form der Vesper, Dauer ca. 1 Stunde.” Dat wilden we natuurlijk niet missen. We hadden de kerk al bezocht, stilgestaan bij het graf van Johann Sebastian Bach, gelezen dat Luther hier had gepreekt en Mozart een orgelconcert had gegeven, Mendelssohn de Mattheus Passion nieuw leven had ingeblazen. We lazen in een zijzaal de op de wand geschilderde tekst uit de Kantate BWV 60, “Es ist genug” (ja, met die g). We waren op historische grond – zoals elke plek die Martijn en ik tijdens die prachtige camperreis in 2010 bezochten, historische grond was.

Dat alles en nog veel meer speelde zich in mijn herinnering af, toen gisterenavond op de muziekzender Brava de Matthäus Passion van Bach klonk – jawel, vanuit de Thomaskirche en met het Thomanerchor in Leipzig. Ik leefde in vertraagde tijd.

Louise en ik hebben blijkbaar een geheim dat slechts weinigen kennen: vertraagde tijd. Velen kennen ons als nijvere bijen. Uit de vele reacties die ik tijdens mijn ziekte – en in het bijzonder op mijn blogs – mag ontvangen, blijkt dat er nogal wat zijn, die vermoeden dat het mij enige moeite kost de noodzakelijke rust in acht te nemen. Ze vergissen zich, niets is namelijk minder waar.

Ja, Louise en ik hebben heel wat afgebuffeld in ons leven. Dat konden we echter alleen maar, doordat we samen de

discipline hebben aangeleerd om rust te scheppen, vertraagde tijd. In de rust van ons huis als we – met een lekker glas wijn en mooie muziek – elke dag opnieuw elkaar helpen om rust te vinden in ons hart. In de ontmoeting met geliefden en vrienden, in de concertzaal, op een stille boerencamping.

Hoe anders dan in die vertraagde tijd zou het voor mij mogelijk zijn gedichten en verhalen te schrijven, woorden te vinden voor het eigenlijk niet te beschrijven verdriet, in de nu ontstane leegte geborgenheid te ervaren? Alleen door die door onszelf gecreëerde rust zijn we in staat steeds weer de draad van het leven op te pakken en te genieten van de levenden om ons heen: Robert, Jente, Jesper, Lenart, al die mensen om ons heen die lief én leed met ons willen delen!

Fysiek is mijn hart nog steeds onrustig, ik heb hartritme-stoornissen als gevolg van atriumfibrilleren. Daarom moest ik na de zeer geslaagde klepvervanging toch weer vijf dagen in het ziekenhuis verblijven. Drie elektrische cardioversies (noem het maar het resetten van het hart) namen die ritmestoornissen niet weg. Met medicijnen kan de aritmische hartslag van 150 wel weer dalen naar zo'n 70 slagen, maar wellicht is dat toch niet voldoende en moet er nog weer operatief worden ingegrepen. Daarover hebben we woensdag a.s. een gesprek met de cardioloog. Maandag j.l. leidden die ritmestoornissen tot een kortstondige lichte tia. Na allerlei onderzoeken luidde de conclusie dat deze tia inderdaad het gevolg is van het atriumfibrilleren.

Fysiek is mijn hart onrustig, maar de nu noodzakelijke rust ervaar ik als kostbare en daarom vertraagde tijd. Soms zo traag dat het is alsof de tijd stil staat. Dan zitten Louise en ik op het bankje bij de grote vijver op Kranenburg. We treden terug in de tijd. De deuren van de aula gaan open, we duwen met Jente en Robert de baar naar voren. We betreden de aula en zien al die rouwenden, de ogen gericht op de kist en op ons. Daar, te midden van al die mensen die

we dan weer voor ons zien, herinneren we ons Martijn. Hij had en heeft, hoe ook, een plaats in ons en hun bestaan. Zo leeft hij voort als we stil op die bank zitten. Nooit alleen, Martijn is altijd bij ons.

Zo léven wij – in kostbare en daarom vertraagde tijd.

